

Egyes szám ára hétköznap 600, vasárnap 800 korona.

Egyetértés

POLITIKAI HARALD

DEBRECZEN, 1924.

VI. ÉVFOLYAM, 44. SZÁM.

PÉNTEK, FEBRUAR 22.

E iróizetési ár helyben és vldéken:
Egy hónapra 7000 korona.
EGYES SZÁM ÁRA 600 KORONA.

Felelős szerkesztő:
POSCH DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, városháza
épület.

Debreczen III. kerületének

mandátumát kezemben tartom. Ezekkel a szavakkal jelentette be győzelmét az ujonnan választott képviselőnk: Nagy Vince. A városháza előtt összeverődött III. kerületi választó polgárság (de nagyon kevés polgár volt köztük) zajos éljenzéssel fogadta a szavakat és azt a könnyelmű egyetemi hallgatót, aki, elismerjük, nem diplomatikusan, kifejezésre juttatta az új képviselő személyével szemben táplált ellenszenvét, — mindjárt el is verték a szabad véleménynyilvánítás nagyobb dícsőségére.

A nagytemplomi detronizáció a kiindulási pont, — jelezte az ujdonsült honatya. Ez is tetszett nagyon az egybegyűlt választóknak. Minket, választó polgárokat nem lep meg ez a detronizációs kijelentés. Az a kormány, melynek Nagy Vince annak idején belügyminisztere volt, radikálisan detronizált. Detronizálta a polgárságot, átadva az uralmat Kun Bélának, detronizálta a hazaszeretetet, odadobva a gyepelöt a nemzetköziség hazug és tartalmatlan irázsaival játszó szélsőséges szocialista elemeknek, akikről maguk a komoly szocialdemokrata vezetők is szívükből irtóztak.

Debreczen sz. kir. város III-ik kerülete pedig ma, 5 év után, — szakcionálta ezeket a tetteket és kijelentéseket azzal, hogy képviselőjül beküldte azt a férfit, aki ma is nyíltan az 1918. évi októberi politkának a híve.

Vajjon mit fog most detronizálni?

A válasz váratlanul erre is megjött már. Rupert Rezső, aki egyelőre még Nagy Vincének vezére, a tegnapi napon azzal az indítvánnyal lépett az ellenzék elé, — hogy közös manifestumban hívják fel az ország lakosságát arra, hogy a kormány által kibocsátott kényszerkölcsönre vonatkozó szűk ségrendeletnek ne engedelmességen és a kívánt összegek fizetését tagadja meg.

Indítványával egyelőre egyedül maradt.

Ez az indítvány a tekintély detronizációja, a lassan-lassan megnyugodni készülő lelkek forradalmosítása.

Távol legyen tőlünk a kormány intézkedéseinek kritika nélküli helyeslése. A belső kölesön lebonyolításának ilyen módja ellen igenis küzdeni fogunk, de nem a demagógia eszközeivel, nem a forradalmosítás fegyvereivel.

Ezeket az eszközöket, ezeket a fegyvereket már ismerjük. Először a Jászi Oszkár által vezetett radikális polgári párt harcolt ve-

lünk. Eredmény volt a Károlyi-uralom végzetes balrakanyarodása. Aztán a szocialdemokratapárt radikális és politikai belátással nem bírő csoportja használta őket, amikor kicsavarta a zászlót a régi vezetők kezéből és Hamburger elvtárs elkezdett „szocializálni”. Eredménye lett a kommunizmus.

Kommunizmus, terror, megszállás, reakció, fehér terror, kurzus, széthuzás és a még ma is lappangó elfojtott gyűlölet a társadalmi osztályok, felekezetek között csak logikai és természetes következményei voltak az ószirozás forradalom első előkészítő lépéseinek.

Epen ezért megdöbbenve állunk meg ezeknél a jelenségeknél és most, amikor az első forradalmi hangok ismét nyíltan hangzanak, kötelességünk figyelmeztetni a

polgári érzelmű polgártársainkat: vigyázzatok, szervezkedjétek.

A demagógia fegyvereivel szemben csak a polgári szervezkedéssel lehet sikeresen felvenni a harcot.

Nem a szocialdemokrácia ellen kell szervezkednünk, hanem azok ellen, akik érezve saját talajnélküliségüket a polgári osztályban, polgári mivoltuk dacára önző, kicsinyes érdekből odadobják magukat a szervezett munkásság karjaiba, — annak segítségével igyekeznék céljaikat elérni. Szervezkednünk kell azok ellen, akik a kevés belátással bíró, jöhíszemű tömegek megnyerése végett ma már ismét hajlandók: tekintélyt, hazaszeretetet, polgárságot deronizálni, a lelkeket forradalmosítani. Szervezkednünk kell a demagógok ellen.

Debreczen polgársága, ébredj.

Nagy viharok a nemzetgyűlésen

Budapest, febr. 21. A nemzetgyűlés mai ülését negyed 12 órakor Szcitovszky Béla elnök nyitotta meg. Jelenti, hogy Berki Gyula sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt, a kibocsátott szükségrendelet tárgyában.

Daruváry Géza külügyminiszter betérjeszti a török köztársasággal kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló és a trianoni békeszerződés 13-ik része (a munka) 321. cikkelyének módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Temesváry Imre a közgazdasági, a pénzügyi és igazságügyi bizottság együttes előadója betérjeszti a bizottság jelentését a korona értékesítkésének megállítására irányuló egyes intézkedésekről szóló törvényjavaslatról.

Propper mentelmi ügye.

A nemzetgyűlés ezután folytatólagosan tárgyalja a mentelmi bizottság jelentését Propper Sándor mentelmi ügyében.

Farkas Tibor: Propper Sándor a kérdéses cikket akkor írta, amikor még nem volt képviselő.

Rakovszky István: Teljesen mellékes az, hogy Propper képviselő volt-e, vagy sem, a kérdés az, hogy forog-e fenn büncselekmény? Magából a tényből a büncselekményt megállapítani nem lehet.

Hébelt Ede: A cikk egyáltalán nem tartalmaz osztályellenes izgatást. Ha izgat, akkor csak a kurzus és a forradalom ellen izgat.

Horváth Zoltán zaklatás esetét látja fenforogni. Az a szelid hangú cikk nem tartalmaz olyas va-

lamit, ami okot adhatna az eljárásra.

Zsitvay Tibor előadó válaszol a felszólalásokra.

A Ház a mentelmi bizottság jelentését fogadja el és Propper S. mentelmi jogát felfüggeszti.

Drózy Győző mentelmi jogát szintén felfüggeszti.

További mentelmi ügyek.

Hébelt Ede és Györki Imre mentelmi jogát nem látja megsérve a nemzetgyűlés.

Bogya János mentelmi jogát fel fűggesztik.

Knaller Győző mentelmi ügyében a mentelmi bizottság Knaller mentelmi jogának felfüggesztése mellett foglalt állást.

Bethlen István gróf miniszterelnök a maga részéről nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a felhatalmazást az ügyészségnek a kormányval szemben elkövetett sértés miatt való eljárás megindítására megadják. Nincs ugyanebben a helyzetben a kormányzóval szemben, mert itt a legfelsőbb állami tekintély megóvásáról van szó és itt a független bíróság van hivatva megállapítani, hogy sértés fordult-e elő vagy nem.

Reisinger Ferenc: A kormányzó is csak ember.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz.

Propper Sándor a napirendhez szólal fel. Javasolja, hogy a napirend első pontjával a drágaság megvitatását tűzzék ki.

Bethlen István gróf miniszterelnök: A munkásosztály érdekében épen az a javaslat van, amelyet előterjesztettünk és amely a korona értékesítkésének meg-

gátlását tűzte ki célul. Mentül hamarabb akár eredeti, akár módosított formában tefő alá kell kerülni ennek a javaslatnak, ezért helyes az elnök napirendi indítványa, mert, hiszen, a napirend harmadik pontjaként fel van véve ennek a törvényjavaslatnak tárgyalása, tehát a képviselő uraknak még módjukban lesz beszélni.

Rupert Rezső: A Kormány törvénytelenéset követett el, amikor szükségrendeletet bocsátott ki.

Az elnök kérdésére a többség az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Sürgős interpellációk.

Berky Gyula: A tegnapi együttes bizottsági ülésen azt látta, — hogy nincsen olyan nagy ellentét a kormány és az ellenzék között, amelyet bizonyos jóakarattal nem lehetne megszüntetni. A szükségrendelet kibocsátása alkotmányjogi szempontból nem ki fogásolható. Egyenesen erkölcsi kötelessége is volt a kormánynak ilyen rendeletet kiadni, hogy ezáltal a gazdasági anarchiának elejét vegye. (Óriási zaj a baloldalon.) A korona zuhanásának okát egyrészt a korona külföldi aláértékelésében, másrészt a mesterségesen terjesztett rémhírekben kell keresni.

Ritör a vihar.

Nagy zaj a baloldalon. A 40 ezer koronás zsir rémhír? Hogy éheznek, rongyos a nép, ez is rémhír?

Berky Gyula: Mindig azok a nemzet hiénái, akik a nemzet kétségbeesését is kihasználják a maguk javára.

Óriási zaj a baloldalon. A képviselők a padot verik, helyükről felállanak és úgy kiabálnak. — A nagy zajban csak egyes felkiáltások hallatszanak: A kedvezményes részvények tulajdonosai a hiénák. A tehénpárt hiénái csináltak a katasztrófát.

A botrány és a vihar terjed: — óriási lárma.

— Nem adjuk meg a felhatalmazást s hasonlókat kiált a baloldal az elnök felé. Nem vagyunk hiénák, menjen a maga teheneivel.

Fűlsikító zaj. Az elnök hiába rázza a csengőt és kénytelen az ülést felfüggeszteni.

A képviselők a padokból az ülés terem közepére tódnak, hol percekig a legizgatottabb jelenetek játszódnak le. Külön csoportokban vitatkoznak. A képviselők egy része a szocialisták padsora előtt izgatottan tárgyal. Dinich Vidor és Esztergályos János között már-már tettelegességre kerül a sor, — Hoyos Miksa választja el őket. — Esztergályos János és Reischl R. közötti incidensnél Szcitovszky B. elnök és Pesthy Pál alelnök lép

közbe. Maday Gyula Reisinger F.-cel tűz össze. Maga nagyatádi Szabó István is a szocialistákhoz megy és igyekszik őket csillapítani. Az izgalom csak lassan csillapodik s a képviselők lassan kivonulnak a folyosóra.

Az elnök újból megnyitja az ülést.

Berky Gyula beterjeszti interpellációját, amelyben kérde a kormánytól, milyen indokok tették szükségessé, hogy a törvényhozás intézkedéseinek bevétele előtt szükségrendeletet kényszerült kiadni.

A miniszterelnök válasza.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Tulajdonképpen kétség nincsen és nem is lehet az iránt, hogy minden kormányhoz bizonyos esetben, ha az ország helyzete megkívánja, joga van szükségrendelettel szólni a helyzetet. Ha egy kormány szükségrendeletet ad ki, akkor kötelessége, hogy amennyiben a nemzetgyűlés együtt ül, azonnal bejelentse és felmentést kérjen, ha pedig nincs együtt, akkor hívja egybe a nemzetgyűlést. A kormány teljesítette is ezt a kötelességét. Három különösen fontos körülményre hívja fel a figyelmet. Az első közé tartoznak azok a riasztó hírek, amelyek elterjedtek és amelyeket bizonyos körök tudatosan és célzatosan terjesztettek. — Ezek arról szóltak, hogy a reparációs bizottságnál a kölcsön ügye nagy nehézségekbe ütközik, hogy a helyzet folyton kedvezőtlenebbé válik, hogy a helyzet olyan, hogy mindenki mentse, ami még menthető.

A szociáldemokraták kiküldöttjének: Peidl Gyula képviselő urnak és Garaminak utazása Londonba, azonkívül Vámbéry Rusztem utazása Londonba a radikális párt megbízásából, a külföldi sajtóban olyan értelemben kommentálták, mintha azért mentek volna Londonba, hogy a kölcsön ellen intrikát szöjjenek. Olyan hírek jelentek meg a külföldi sajtóban, mintha ez az akciója a szociáldemokrata-pártnak sikerrel járt volna és hogy ebből kifolyólag az angol kormány állást foglal a magyar kölcsönügyben és mintha bizonyos belpolitikai feltételek teljesítésétől tenné függővé támogatását a kölcsönben. Nem állítottam és nem állítom azt, hogy Peidl képviselő ur társával azért ment volna Londonba, hogy ott intrikáljon. Nem állítom, hogy az angol kormányt intervencióra akarták bírni Magyarország belügyei tekintetében. A kormány a maga részéről a devizaelőleg és a kölcsönök kérdésében tárgyalást folytatott azokkal a gazdasági körökkel, amelyeknek kezében bizonyos exportlehetőségek vannak, elsősorban a malomiparral és a cukoriparral. Az infláció bizonyos fokig erősebben jelentkezett ezekben az utolsó napokban, hiszen a kölcsön lebonyolítása előtt kénytelen volt a kormány megkezdenni ezt az akciót, amely likvidálja a mai helyzetet pénzügyi tekintetben. Ez egy nagyobb emóciót idézett elő, amely azt a benyomást keltette, mintha itt a magyar kormány az utolsó eszközökkel próbált volna valamit menteni. — Mindennek együttesen az lett a következménye, hogy pánik mutatkozott a devizapiacra, mindenki menekülni akart a koronától. Áruban és valutában kívánta azt elhelyezni. — Természetes, hogy ilyen pánikszerű időben, amikor mindenki menekül a koronától és árubá, meg valutába akarja azt stabilizálni, akkor viszont ezekben az árakban és értékekben a kínálat ugyszólván megszűnik. —

Ennek volt a következménye, — hogy megszűnt a buzákiállítás, a gabonakiállítás és hogy mindenki gabonát és egyéb értékeket akart vásárolni. Megszűnt a valutapiacra a kínálat, mert mindenki valutát akart felvenni, attól félt, hogy elveszti utolsó értékét, ha koronát tart.

Ezekkel a jelenségekkel szemben a kormánynak a következő eszközök állottak rendelkezésére. Az első eszköz a megnyugtatás volt. Mindenekelőtt azokat a boldog híreket kellett megcáfolni, amelyek a pánikot előidézték. — Minden erőfeszítést megtesz arra, hogy a bankoprest megállítsa és ezáltal azokat a tőkészeket, amelyek idegen valutában kerestek első sorban elhelyezést, ettől a mozgalomtól elvonja. A második eszköz az volt, hogy a valutában elhelyezést kereső magyar koronát egy belső kölcsönre is igénybe vegye a kormány, hogy ezáltal is elvonja ezeket a tőkészeket attól, hogy valutába fektessék. A harmadik eszköz volt, hogy a valóri-

záció kérdését kézbe vegyék és azt rendelettel állapítsák meg. Ezáltal módot nyújtunk a közönségnek arra, hogy a takarékbetéteket megmentse és ne csak idegen valutát és árucikkeket vásároljon.

Ezekkel az intézkedésekkel tehát a magyar kormány nem tett egyebet, minthogy korábban léptette életbe azokat az intézkedéseket, amelyekkel különben is a népszövetség tervével kapcsolatban a maga részéről életbe léptetni kíván.

A magyar kormány ezt kabinetkérdésnek tekinti és úgy tekinti a választ, mint amellyel áll, vagy bukik. Kérem, méltóztassék tudomásul venni és ezáltal is megadni a kormánynak a felmentést, addig is, amíg a törvényhozás a törvény becikkelyezésével ezt megteszi.

Huszár Károly alelnök kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint igennel 55, nemmel 37 képviselő szavazott.

Az ülés vége fél 1 óra után.

A belügyminiszter azt hiszi, hogy nem lesz több véres esemény az országban.

Budapest, febr. 21. A belügyminiszter arra vonatkozólag, hogy hogyan alakultak az utolsó időben a belső rendőri viszonyok, a következőket mondta:

Nagy elégtételre szolgált, — hogy sikerült végre kinyomozni az Erzsébetvárosi Kaszinó ellen elkövetett szörnyű bombamerénylet tetteseit. Most már tudjuk, hogy a nyomozás miért nem ért el olyan eredményt, mint kellett volna? A tettesek igen nagy fegyelmet tartottak maguk között és egyes gyengébb vagy jobb lelkülméretű társukat terrorral kényszerítették a hallgatásra. Bizakodással nézek a jövő elé és remélem, hogy az ország nyugalmat nem fogja több véres esemény megzavarni.

Az ellenzék kéréletlen harcot kezd a kormány ellen.

Budapest, február 21. Az ellenzék értekezletét féltenekkor kezdődött a képviselőház elnöki fogadótermében Rakovszky István elnöklése alatt. Elsősorban a drágaság

kérdésével foglalkoztak. Kimondták, hogy követelik a drágasági bizottság összehívását, azután a nemzetgyűlésen kérdőre vonják a kormányt, hogy milyen intézkedéseket tett és szándékozik tenni a drágaság letörésére? Egyébként kerülhetetlen harcban állapodtak meg a kormány ellen.

Ingatlankorona kibocsátását javasolja a kormánynak az ellenzék.

Budapest, február 21. Az ellenzék pártok értekezlete elé Dénes István a következő javaslatot terjeszti:

1. A m. kir. pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a m. kir. Jegyzőintézet által 200 millió úgynevezett ingatlankoronát forgalomba hozzon. Ennek fedezetül szolgál az összes ingatlan, a beépített telkek 1924. évi augusztus havi értékének 5 százaléka, valamint a társulati adó alá vett intézetek, bankok stb 1924. évi augusztus 1-i anyagonában számított alaptőkéjének 5 százaléka.

2. Felhatalmazatik a pénzügyminiszter, hogy az ingatlan korona kibocsátásával párhuzamosan jelenleg forgalomban levő bankjegyeket vonják ki.

Az igazságügyminiszter lemondó levele.

Budapest, febr. 21. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Nagy Emil m. kir. igazságügyminiszter tegnap késő este benyújtotta lemondását a miniszterelnöknek, aki erről ma reggel fél 10 órakor jelentést tett a kormányzóknak. A kormányzó az igazságügyminiszter lemondását elfogadta.

Nagy Emil igazságügyminiszter lemondását az alábbi rendkívül érdekes levélben jelentette be Bethlen István gróf miniszterelnöknek:

Kegyelmes Uram! Végleg úgy határoztam, hogy az igazságügyminiszteri tisztséget semmi szín alatt sem tartom meg. Egyéni felfogásommal minduntalan az utadban vagyok. Amit eddig még lényegeset követeltem tőled, felfogásom szerint nagyon is az ország érdekében, sohasem méltóztattál reám hallgatni. Könyörögtem nagyon régen, bocsásd el a pénzügyminiszter urat. Tavaly tavasszal könyörögtem a másik fontos kérdésben a házszabályrevízióért. A legújabb időből itt van az ismeretes pénzügyi törvény-

tervezet negyedik szakasza. Ezáltal is az történt, hogy még csak komolyan sem vetted indítványomat. Most utólag legalább is annyit be méltóztattál látni, hogy ennek a szakasznak gyökeres módosításával nagyon is kell foglalkozni.

Egyszóval véglegesen kialakult bennem az az érzés, hogy én csak minduntalan akaratlanul keresztezem a Te dolgaidat, anélkül, hogy a hazának ezzel használnék, sőt esetleg lehetséges az, hogy inkább csak ártok, mert esteleg csak gyengitem felfogásommal a Te abszolút erejű felfogásodnak hatékonyságát, ami végzetes időkben talán rosszabb, mintha egy szót sem szólok.

Ami a rezortminiszterségemet illeti, ott is a miatt, hogy a házszabályrevíziót régen nem csináltuk meg, elmaradt, ki tudja, — menyi időre, a büntetőnovellám tárgyalása is. A reneteg hosszú indemnitási és földreformnovella tárgyalások miatt, aminek csak a rossz házszabályok az okai és különben is e bekövetkezett anyagi nyomorúságban ne-

héz ezeket a kérdéseket objektíve és eredményesen tárgyalni.

A miniszteri állástól megszabadulva, mint egyszerű pártmunkás, szolgálatot tehetek még talán az országnak.

Öszinte tisztelettel igaz hived:
Nagy Emil.

A miniszterelnök az ideiglenes igazságügyminiszter.

Budapest, febr. 21. Az igazságügyminiszterium ideiglenes vezetését Bethlen István gróf miniszterelnök vette át.

A jóvátételi bizottság gyorsan dönt a kölcsön ügyében

Budapest, február 21. A nemzetgyűlésen az a hír, hogy Párisból távirat érkezett, mely szerint a jóvátételi bizottság döntött a zálogjogok felfüggesztése tárgyában. Erre vonatkozólag a miniszterelnök így nyilatkozott:

Az én kezeim között nincs semmiféle hivatalos távirat, amely ezt tartalmazza. Tegnap este kaptam táviratot, ez arról számol be, hogy a jóvátételi bizottság a legrövidebb időn belül dönteni fog a magyar kérdésben.

Budapest, február 21. Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap este kapott arról táviratot, hogy a várva várt döntés a legrövidebb idő alatt, talán még ma megtörténik és így valószínű, hogy a jóvátételi bizottság ma dönt a magyar kölcsönről. — Az eddigi késlekedést technikai okok akadályozták. A kölcsön sikere már befejezett tény.

Értesülésünk szerint a képviselők körében az a hír tartja magát, hogy Walkó közölte néhány képviselővel, hogy az ő információi szerint a jóvátételi bizottságnál minden nehézség eliminálva.

Peidl Bécsbe érkezett

Bécs, február 21. Peidl Gyula Garami Ernővel együtt Londonból ma ide érkezett. A pályaudvaron a hírlapíróknak Peidl Gyula csak annyit mondott, hogy az angol munkaspárt rendkívül barátságosan fogadta, de londoni tárgyalásairól nem nyilatkozik, mert pártjának fog először beszámolni Budapesten.

A kiskunhalasi gyilkosra halálos büntetés kimondását kéri a kir. ügyész.

Budapest, febr. 21. A kiskunhalasi gyilkosság ügyében ma tartották meg az utolsó előtti tárgyalási napot. Smiltz katonai ügyész kötéltálati halálbüntetést kért a rablőgyilkosra.

Szakál Antal védő beszédében fejtette, hogy az elkeseredett tömeg minden forradalmat átköszölt. Amikor Schwartz az ébredő plakátokat letépte, az elkeseredett és műveletlen Tassiék haragját magára vont. A kommunadott példát arra, hogy a plakátokért és a röpiratokért gyilkolni lehet.

Ami a külföldet illeti, — a Schwartz meggyilkolása nem ártott az országnak, mint a koronarántók eseteleménye, — ezek ellen még sem kérnek kötelelet.

A bíróság vezetője a perbeszéd elhangzása után bejelenté, hogy az ítéletet szombaton délután 4 órakor hirdeti ki a törvényszék.

Kérjük mindenütt az Egyetértést.

HIREK

A város és a debreczeni kaszárnyák bére. Debreczen város tanácsa foglalkozott a vegyes dandár parancsnokság átiratával, amelyben a parancsnokság kéri, hogy közölje vele a tanács a katonaság által igénybe vett helyiségek bérösszegét, amelyet ki akar fizetni. A tanács megállapította, hogy a katonaság 1923. évi augusztus havától 1924. évi április haváig 824 ezer koronával tartozik bérösszeggel. Érdekesebb tételek a következők: Péterfia-utcai lakotanya 44,000, a Széchenyi-utcai lakotanya 26,000, a Pavillon lakotanya 48,000, a Vilmos huszárlakotanya 50,000, a csapatkórház 4783 korona és így tovább. A tanács meglepetéssel hallgatta a számadatokat és elhatározta, hogy a közgyűlés elé terjeszti az ügyet és felír a kormányhoz a helyzet megváltoztatása végett.

Tavasszal hozzákezdenek a Fűvészkert áthelyezéséhez. A Tavasz beálltával sürgőssé vált a kollégiumi Fűvészkert növényeinek áthelyezése az új Fűvészkert területére. — Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok a tanács mai ülésén előterjesztést tett a tanácsnak, hogy az áttelepítési munkálatok vezetésével Pohl Ferenc vármé főkezelést bízta meg s a költségekre 4 millió korona erejéig nyisson hitelt és keresse meg az egy házközület vezetését, hogy az áttelepítési munkálatokhoz szakértőjét küldje ki. A tanács az előterjesztést elfogadta.

Miskolc város a magyar dal védelméért. Miskolc város felírta a kormányhoz és kérte, hogy a magyar dal védelme érdekében terjesszen a nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot. A feliratban kéri Miskolc város, hogy minden színház, kabaré, dalcsarnok stb. hangversenyek számanak fele része magyar dal legyen. A feliratot hasonló értelmű állásfoglalás és pártolás végett megküldte Debreczen város tanácsának is, amely kiadta véleményezés végett a zeneiskolai bizottságnak.

A református egyházi adók kezelése. A református egyházi adó kezelésére néve a református egyház vezetősége és a város között a napokban megegyezés jött létre. A református egyház részéről Nagy József főgondnok és Juhász Nagy Sándor főjegyző vettek részt a tárgyalásokon és megállapodtak abban, hogy a város az egyházi adó kivétel 7 százalékát kapja munkadíj, aminek 40 százalékát kapják az adóhivatal tisztviselői, akik eddig csak minimális díjazást kaptak az egyházi adó kezeléseért.

Nyukosz közlemény. Tudatjuk tagjainkkal, hogy Szabó Mihály hentes-áru nagykereskedő és Mayer Antal János női divatáru nagykereskedő (Piac-utca, Tiszapalota) tagjainknak a vásárlások alkalmával 5 százalék kedvezményt ad. A Nyukosz híreket a „Turul” biztositó hirdetőtábláján fogjuk tagjainkkal közölni. Választmány tagjait és póttagokat felkérjük, hogy folyó hó 21-én, d. u. 6 óra körül irodahelyiségünkben gyűlésre okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Hirdetmény. A városi adóhivatal felhívja az östermeléssel foglalkozó munkaadókat, hogy a szolgálataikban levő gazdasági eseléseket, feles dohánkerteseket, adóköteles gazdasági bér munkásokat, továbbá az adóosztályba nem sorozható gazdasági alkalmazottakat folyó évi február hó végéig jelentsék be a városi adóhivatal XVI. ügyosztályánál (21. sz. szoba). A bejelentésnél az eredeti bérlevél, munkabérszerződés bemutatandó. Városi adóhivatal.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérlő közönséggel, hogy az összes telepek befizetési befejeződtek és kiadó föld már nincs. A földkiosztások március hó 2-án kezdődnek, mikor is minden bérlő kéri a telepen egy jelzőtáblával megjelenni.

A szobafestő, címfestő és mazoló szakosztály tagjait értesitem, hogy a legközelebbi szakosztályi ülést a tagok többségének kívánságára f. hó 24-én, vasárnap d. e. 10 órakor az Ipartestületnél tartjuk meg. — Zelinger Ede, szakosztályi elnök.

Az árvizsgáló bizottság el-tüntette a piacról a tejet.

Panaszkodnak a fogyasztók.

Szerkesztőségünk tegnap a következő levelet kapta:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A közönség érdekeiről óhajtok néhány szót említeni, kérem, sziveskedjék b. lapjában alanti közleménynek helyet adni.

Az Árvizsgáló Bizottság a tegnaposabb élelmicikket, a tejet maximálta, miáltal ez a piacról eltűnt s csak kiváltságosok veszik meg ezt házhoz hordva, a máixmális ár kétszereséért.

Ami a piacra kerül, leszedett, vizes, savanyu, szemetes, poshadt csatorna lé, s ezt a piacra utalt szegény nép kapkodva viszi szét s szedi magába a bacillussal telt ragályos megszemes lőrért.

A meddig nem szekirozta a hatóság a maximálással az eladót és

Felkéretnek az összes építész és építő mesterek, valamint a képesített kőműves és ács mesterek, hogy folyó hó 24-én, azaz vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület kis tanácstermében tartandó rendkívül fontos szakosztályi értekezleten megjelenni sziveskedjenek. — Ipartestület.

Elfogott kabátlovaj. Hónapok óta folytonosan érkeztek feljelentések a rendőrségre, hogy egyik-másik iskolában a tanórák alatt valaki besurran és a folyosókon levő fogasokról egy-egy kabátot leemel és kisorsran vele. A feljelentésekre a rendőrség erélyes nyomozást kezdett, amely tegnap eredményt is hozott, amennyiben sikerült az egyik detektívnek elfogni Temesi Gyula 27 éves békésgyulai facér kereskedőjét, aki kihallgatása során eladta, hogy kö:ülből 25—30 kabátot lopott össze az egyes iskolákból. — Temesit a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és tegnap átadta a kir. ügyészségnek.

Szerencsétlenség fadöntés közben. Ma délután sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt a guli erdőben, ahol Erdei János napszámos több társával fadöntéssel foglalkozott. Délután épen egy hatalmas fa döntésével voltak elfoglalva s idejében nem vették észre a fa ledőlését s Erdei a ledőlő fa alá került és eszméletlenül esett el. A sulyos sérüléseket szenvedett napszámost beszálították a klinikára.

A Nyugat Móríz Zsigmond száma irodalmi életünk rendkívüli eseménye. A Nyugatnak ezt az ünnepi számát, mely Beek Ö. Fülöp Móríz mellszobrának művészi reprodukcióját is adja, Babits Mihály üdvözlő verse vezeti be Móríz Zsigmondhoz Majd Móríz Zsigmond gyönyörű írása következik: „Vallomás és könny az élet csuésán.” Elek Arthur Móríz kezdőkoráról mond el irodalomtörténeti érdekességű adatokat a „Hét krajcár”-t megelőző idők-ből. A „Hét krajcár” c. kötetből Adv Endrének azt a híres cikkét közli le újra a Nyugat, amelynek kü lönb tanuságtétel Móríz mellett el sem képzelhető. Adyval az élen, negyven magyar író, irodalmunk színe-java, vonul fel, Móríz minden egyes regény s novella kötetével és színművével foglalkozó cikkben, a kötetek megjelenési idejének sorrendje szerint és pedig Berkes Imre, Bíró Lajos, Dóczy Jenő, Falu Tamás, Fenyő Miksa, Főja Géza, Földessy Gyula, Földi Mihály, Füst

vevőt, volt bőven jó tej s az árak maguktól hímálóztak fel és le, de volt verseny és volt — tej.

A hatóság és a t. orvos nem látják be ennek fontosságát és igazságát?

Hát én akkor kérem a hatóságot — ne csak a tejet maximálja, hanem a húst, zsírt, kenyeret, fát is — hogy ez is tűnjön el, — így leszokunk az evésről, megválnk a gondoktól.

Vagyok a tek. Szerkesztő U:nak alázatos szolgálója
924 II—21.

az Egyetértés hű olvasója.

Nem a szerkesztőségből fakadt ez a panasz, hanem kint:ről, a világból, a szegények köréből. De magunknak is hozzá kell tennünk: „oh de igazza van!”

Milán, Gellért Oszkár, Halász Gyula Harsányi Zsolt, Hevesy Iván, Horvát Henrik, Ignótus, Karinty Frigyes, Kárpáti Aurél, Kodolányi János, Kosáryné Réz Lola, Kosztolányi Dezső, Krudy Gyula, Kuncz Aladár, Laczkó Géza, Lányi Viktor, Lengyel Géza, Lengyel Menyhért, Marsovszky Miklós, Miklós Jenő, Nagy Endre, Nagy Zoltán, Réti Odón, Révész Béla, Schöpflin Aladár, Szilágyi Géza, Szini Gyula és Zilahy Lajos. A „Hét krajcár”-tól a legújabb, még sajtó alatt levő színműig, az előadásra kerülő „Vadkan”-ig Móríz Zsigmond minden művének vallomásos méltatását felöleli ez a hatalmas Nyugat-szám, amelynek az ára 15,000 korona, s melyet a Nyugat előfizetői ráfizetés nélkül kapnak meg. Megrendelhető a Nyugat kiadóhivatalában VI., Vilmos császár-ut 51. Telefon 63—50.

A hőmérséklet emelkedett Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a hőmérséklet tegnap a fagy-pont fölé emelkedett, de éjjel ismét leszállt. Csapadék nem volt. Idő-prognózis: Egyelőre sem lényeges hőváltozás, sem számottevő csapadék nem várható.

Szepesy Ferenc tánciskolájában táncvizsga, amelyre ezután meghívjuk az összes tanítványokat. Rácz Laci zenekara mellett reggelig. Magánórák egész nap. Simonffy-utca 1. c) II. emelet.

Tekintettel a folytonos áremelkedésre, mindenkinek saját érdeke szalmakalapját már most átfarmáltatni a Kalapuzem legújabb modelljei után. Piac-u. 9.

Internálják a Márffy-féle vérbírótság elnökét.

Budapest, február 21. A rendőrség az Erzsébetvárosi bombamerénylőkkel együtt átkísérte az ügyészségre a vérbírótság elnökét: Batori Miklóst és internálási eljárást indítanak ellene.

Irodának alkalmas omeletti, nagy udvari szoba alkovval, központban sürgősen elcsorló, 1 szobás, konyhas mellékutal lakással. Ajánlatokat csak írásban, teljes oimmal, „Igeu jó hely” jel-igére a kiadóba kérek.

Jó KALAP Olcsó KALAP Divat KALAP
WERNER SÁNDOR uridivatüzletében Piac-u. 72

Sérvkötők Schöen Sándornál
haskötők kesztyű, kötszer és
gummiharlsnyák orvosi műszertára
betegápolási cikkek Debreczen, Piac-utca 14.
nagy választékban Csapó-utca sarok.

Presbyteri konferencia.

Tegnap, a református presbyterek konferenciájának negyedik napján nem kisebb érdeklődés mutatkozott, mint a megelőző napokon.

A buzgósgagos éneklés után Baja Mihály lelkész mondott imádságot s tartott igehirdetést áhítatos figyelem között.

Majd dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző tartott hatalmas előadást a debreczeni református egyház szervezetének reformjáról, melyhez többen hozzászóltak, így dr. Sz. Kun Béla és Uray Sándor. Énekléssel és imádsággal zárult az ülés, melyen Szele György lelkész és Nagy József főgondnok elnökölték.

Ma, pénteken délután Uray Sándor lesz az igehirdető, míg előadást dr. Ecsedy István fog tartani a presbyterek és az iskolák címén.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Február 23. Éjjeli menedékhely. Életkép. Tisztviselő-est. C) bérlet.

A kétnapi kényszerpihentetés előtt ma még A három grácia, diadalmas operette megy; vasárnap délután mérsékelt helyárakkal kerül színpad, hogy hétfőn jubiláris diszeloadásban 25-ödször kerüljön színpad, mely alkalomra az igazgatóság kedves meglepetésekben fogja részesíteni a közönséget.

A város malom, Mohár Ferenc fantasztikus színjátékát előadásra készen várja az előadó személyzet, annyira, hogy azzal az érdekes tervvel foglalkozik, hogy ezt a módfelett nehéz menetű és nyelvezetű darabot, sugó nélkül játsszák.

Szombaton C) bérlet tisztviselő-estben, Kardoss Géza felléptével Gorkij mélyreható életképe, az Éjjeli menedékhely kerül színpad.

Medek Anna és dr. Székelyhidy Ferenc hangversenye. Gróf Apponyi Albert, zeneéletünknek is egyik legnagyobb tekintélye, Liszt és Wagner barátja, mondotta Medek Annáról:

— Medek Anna Erzsébetje (Tannhäuser) minden Erzsébetek közt a legjobb, akiket láttam és hallottam.

Hangja tiszta, fényes, hajlékony és meleg. Partnere Székelyhidy Ferenc lesz, aki legjobb ének művésznk. A hangverseny febr. 27-én, szerdán, a Bika disztermben lesz. Jegyek Bika portásánál.

Elfogástalannal fest mos tisztít Hrabéczy Széchenyi-utca 18. Telefon : 3—23.

HERCZEG ANNA modellházában Piac-utca 41.

legelegánsabb, legszebb legolcsóbb

Női és leány felöltők Kowerkoat köpenyek Plüsch kabátok.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedett a buza ára.

Budapest, február 21. A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd, az árak körülbelül 8000 koronával magasabbak. Körülbelül 30-40 vagon kelt el. A forgalom csekély.
Hivatalos árak: Buza 76 kilós ti-

szavidéki 2350-2400, egyéb 2300-320; 79 kilós tiszavidéki 2400-745, egyéb 2350-425; rozs 1925-75; tak. árpa 2000-200; sörárpa 2200-390; zab 2200-350; tengeri 1950-2000; korpa 1375-425.

A korona 0-0150

Budapest, február 21. Berlin 129, Hollandia 215 s háromnegyed, New York 578, London 2490, Páris 2405, Milánó 2480, Prága 1677 és fél, Budapest 0.0150, Belgrád 730, Bukarest 332 és fél, Bécs 0.0081 és egyegyed, Szófia 445.

A devizaközpont árfolyamai:

Kor darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	22550 K	36150 K
Angol font	140900 K	150900 K
Hollandi forint	12185 K	13065 K
Francia frank	1376 K	1456 K
Svéd frank	6650 K	6050 K
Éva	552 K	268 K
Cseh korona	948 K	1016 K
Él	188 K	208 K
Árpa	1410 K	1610 K
Dinár	418 K	441 K
Német már.	—	0-006 K
Angol már.	—	—
Orosz korona	0-4590 K	0-4920 K
Napoleon arany	113000 K	—
Dán korona	5180 K	5540 K
Norvég korona	4295 K	4645 K
Svéd korona	8630 K	9140 K
Belga frank	1150 K	1230 K

Megszilárdult a tőzsde.

Budapest, február 21. Az irányzat üzletellen és tartott. Az árukiadatok van tulsúlyban, az alacsony kurzuson a piac vezető értékeiben pénz jelentkezik és az árfolyamok további lemorzsolódása megszűnt. — A köszpénzt fél 12 órakor 2 százalékkal kínálják. Magyar Hitel 900, O. Hitel 290, Angol Magyar 156, Hazai 400, Leszámitoló 142, Amerikai Bank 35, Ker. Bank 2000, Lloyd Bank 26-28, Pesti Hazai 6100-200, Salgó 910-25, Készén 4100-200, Drasche 500, Rima 190-200, Ganz Danub. 5600-800, Ganz vill. 2700-50, Magyar Acél 420-25, Cukor 4950, Georgia 760-70, Mezőcukor: 425-35, Izzo 850-60, Spódium 375-58, Östermelő 415, Gummi 475, Allamvasut 680-90, Déli vasut 120-25, Miskolci 3200-300, Ofa 825.

Nemesített tengerit és nemesített sörárpat beszerezni óhajtó debreczeni gazdákat felhívjuk, hogy folyó február hó 25-ig a Debreczeni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában jelentkezzenek. A nemesített vetőmag a földművelésügyi minisztérium által szerezettelt be s annak eladási ára február hó 10. és 20-ika között jegyzett középárfolyam, 15 százalék felár hozzászámításával lesz megállapítva és a szákok beszerzési költségeit is a gazdák térítik meg. A vasuti szállítás költségeit a földművelésügyi miniszteri tárcsa viseli. Debreczeni Gazdasági Egyesület, Piac-utca 61. sz.

A budapesti tenyészállatvásár és gépkiallítás megtekintésére utazó tényleges gazdák részére 50 százalékos kedvezményes vasuti jegy váltására szolgáló igazolványt küld a kiállítás rendező bizottsága, ha ennek kiállítása és portójára 2000 korona beküldetik. Jelentkezéseket elfogad a Debreceni Gazdasági Egyesület.

A burgonya termelése és nemesítése (II-ik, lényegesen bővített kiadás, 40 ábrával és 1 műmelléklettel) címen most hagyta el a sajtót Beke László hézagpótló könyve. — Minden gazdának a legmelegebben ajánljuk megszerzésére ezt a gyakorlati irányu munkát, amelyben a burgonyatermelés és nemesítés minden részletére kiterjeszkedik a szerző. Minden során átérzhetni azt, hogy ebben a könyvben tényleg a szakember adja legjobb tanácsait a gyakorlati életben is kinn működő

gazdatársainak. Bátran mondhatjuk, hogy a II-ik kiadásban foglalt utmutatások alapján végezve a burgonyatermelési és nemesítési munkálatokat, alacsony termésátlagainkat lényegesen fokozhatják. Különös figyelmet érdemelnek a burgonyabetegségeket hűen feltűntető eredeti fényképfelvételek után készített ábrák. A könyv szép és izléeses kiállítása a „Patria”-nyomdáját (Budapest, IX. Üllői-ut 25.) dicséri, ahol a könyv megrendelhető. A közelgő burgonyaültetés előtt ne mulassza el egyetlen gazda sem ezt az igazán értékes munkát elolvasni. Alapár 6 korona, a mindenkori szorzószám figyelembevételével.

SPORT

Birkózás. Felhívom az összes egyesületek birkózó szakosztály elnök és előadóit, hogy ma este fél 9 órakor Kovács Gyula ügyvezető elnök lakásán, Péterfia-utca 83. szám alatt megjelenni sziveskedjenek. — Paulovich Pál kerületi előadó.

Kiadó: Az „Egyetértés” lapkiadó-vállalat.

Hölgyek figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséggel tudatni, hogy a legújabb divatu fehéreneműminták megérkeztek. Óriási választék legfinomabb divatszínű gyapjufonalakból és Kelm pamutból. SZILÁGYI LAJOS kézimunka és műhímző vállalata Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám.

Négy fogásból álló, elsőrangú menü ebéd 6500 K
Két fogásból álló vacsora menü 7500 K
Ebéd és vacsora abonoma délbe 4 fogásos, este 2 fogásos 250,000 K
ALBERT Belvárosi Éttermében
Kittünő házias magyar konyha!
Figyelmes, előzékeny kiszolgálás!
Minden este Jambo országos hírnevű tambura zenekara hangversenyez!
Abonensek felvételnek.
1 üveg 7/10 liter üvegezett édes Furmin 6500 K

Horváth Sándor ELITE ILLATSZERTÁRÁNAK PIAC-U. 64.

E heti reklam cikkei:
1 nagy angol szappan 4000.—
1 óriás " " 5200.—
1 Kölni szappan " 1800.—
1 Liliomtel " 1800.—
1 üveg Orosz kölni 100 gr-os 9000
1 " " " 75 gr-os 6800
1 " " " 50 gr-os 4800
Nagy árengedmény fodrászoknak
Tisztviselőknél 10% árengedmény

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

DEBRECZENI MŰKŐGYÁR

RÉSZV. - TÁRSASÁG

ajánlja teljesen fagymentes

SIRKŐVEIT.

Nagy választék!

Készít:

kutgyűrűt, betoncsövet, betoncserepet, betonblokkot, vasbeton koporsót és cementlapot.

Gyártótelep: Fürdő-utca. 2. sz.

Telefon: 10-93.

Városi raktár KEGYES FERENC sirkő üzletében.

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Uj! Megnyílt! Uj!

Villanycsengő karbantartási, elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos: Braun Miksa. Telefon 14-61. Szepességi-utca 35. szám. 60-ezer koronáért vállalja a villanycsengőknek egy egész évi pontos, jókarban tartását és az annál felmerülő összes javításokat. Tehát a n. é. közönség saját érdekében cselekszik, ha a csengőinek jókarbantartását e vállalatra bizza. Mert ezáltal nem csak azt éri el, hogy a csengői egész éven át kifogástalanul működnek, hanem azt is, hogy megkíméli magát a nagy kiadástól, mely csengőinek állandó javításával jár. Azonkívül legszakszerűbb készíttéssel elvállal új csengő, telefon tüzelő és villamosóra berendezéseket. 188

Berzékli fényképezési műterme Ferencz József-ut 38. olcsó árakban és szép kivitelű képekben állandóan vezet. 145

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. I. emelet. 144

Lakásesere. 3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, teljesen felszerelve, kamara, pincéből álló utcai lakásomat elcserélném hasonló nagyságú lakással. Cim a kiadóban. 159

Henserek plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik, lőszőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál. Halköz 8. Javítások jutányosáron. 162

Lucernamag fehérbárécs Csanaknál. 234

Falítéglá, eszerép, kitűnő minőségű kapható Sebestyén és Tóth téglyagyárában. Kishegyesi-ut 42. vagy Betus Józsefnél, Zöldfa-utca 8. 183

Pilimth kakasok és tyukok, fajtiszták valamint azok keltőtojásai kaphatók és előjegyezhető Szappanos-utca 22. 246

Kereslet

Jó családból való fiu pincértanulónak felvétetik az Angol királynő étterembe. 191

Veszek használt butorokat, diványokat, madracokat, szőrt, afrikot. Széchenyi-utca 8. 244

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

VI. BÉCSI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1924 március 9-15.

Legelőnyösebb vásárlási alkalom az összes szakmák részére!

Leggazdagabb választék! Állandósult versenyképes árak! Az 1923. évi Bécsi Őszi Vásár nagy sikere: 100,000 vásárló, ebből 25,000 külföldi a világ 72 államából, nagy megrendelésekkel!

Felvilágosításokat nyújt a WIENER MESSE, WIEN VII.

valamint tiszteletbeli képviselője és hivatalos tudakozó heije Debreczen: Kereskedelmi és Ipar-kamara. Angol-Magyar Bank R.-T. Fiókja Piac-u. 87.